

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/233/2019
Identifikačné číslo spisu: 1111201243
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1111201243.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. Z., bývajúceho v Ž.N., A. XX, zastúpeného JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Podbrezovská 34, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 12/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2018, sp. zn. 5 Co 5/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. februára 2018, sp. zn. 5 Co 5/2018 ako vecne správne potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 29. októbra 2014, č. k. 18 C 12/2011-183, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie v zmysle § 96 ods. 1 vtedy účinného zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu späťvzatia žaloby z 21. augusta 2012 žalobcom prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania.

2. Proti vyššie označenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie v zmysle § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces malo spočívať v tom, že súd prvej inštancie prihliadol na späťvzatie žaloby (č. l. 83 súdneho spisu) z 21. augusta 2012 žalobcom prostredníctvom jeho právneho zástupcu JUDr. Ivana Nevolného, PhD. a zastavil konanie napriek tomu, že mu mal žalobca odvolať plnú moc 20.8.2012. Dovolateľ ďalej žiadal v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, aby najvyšší súd zaujal stanovisko k právnomu posúdeniu neúčinnosti procesného úkonu vo forme späťvzatia žaloby. Na základe uvedeného dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby zrušil rozhodnutia súdov nižšej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie meritórne konanie.

3. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie podané v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je dôvodné, a dovolanie podané v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je podľa § 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. a) CSP prípustné, a preto navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP alebo aby dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f) CSP je relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené

uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat' alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. V tomto zmysle musí pre prípustnosť dovolania konanie ako celok vykazovať znaky nespravodlivosti. Jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania nestačí.

11. V súvislosti s dovolateľom namietaným porušením jeho práva na spravodlivý proces dovolací súd konštatuje, že podľa § 28 ods. 3 vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku odvolanie plnomocenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom boli voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania boli účinné, len čo im ich oznámil súd. Keďže odvolanie plnomocenstva žalobcom, označené ako „Výpovedanie plnej moci“ urobené 22. augusta 2012, teda nasledujúci deň po späťvzati žaloby prostredníctvom zvoleného advokáta, sa stalo účinným voči súdu až jeho oznámením súdu dňa 6. novembra 2012, súd považoval späťvzatie žaloby doručené súdu 23. augusta 2012 za účinné a konanie v súlade s vtedy účinnou právnou úpravou (§ 28 ods. 3, § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) platne zastavil uznesením z 29. októbra 2014, č. k. 18 C 12/2011-183. Podľa dovolacieho súdu teda právo strany na spravodlivý proces s poukazom na podrobné odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v bodoch 16. a 17. porušené nebolo.

12. Keďže prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie žalobcu v zmysle § 420 písm. f) CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

13. Dovolací súd následne pristúpil k preskúmaniu dovolania žalobcu pokiaľ ide o druhý uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), ktorého prípustnosť odôvodnil podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

15. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

16. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP). Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania (§ 357 písm. a) CSP).

17. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania, ktorú dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné.

19. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.